

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАБОТНИТЕ ОДНОСИ

Се прогласува Законот за изменување на Законот за работните односи,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 6 ноември 2020 година.

Бр. 08-3919/1
6 ноември 2020 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р Talat Xhaferi, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАБОТНИТЕ ОДНОСИ

Член 1

Во Законот за работните односи („Службен весник на Република Македонија“ број 62/2005, 106/2008, 161/2008, 114/2009, 130/2009, 50/10, 52/10, 124/10, 47/11, 11/12, 39/12, 13/13, 25/13, 170/13, 187/13, 113/14, 20/15, 33/15, 72/15, 129/15, 27/16 и 120/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 110/19), членот 258 се менува и гласи:

„(1) Ако при вршењето на инспекциски надзор надлежниот инспектор утврди дека субјектот на инспекцискиот надзор сторил прекршок утврден во членовите 265, 265-а и 266 од овој закон, е должен за сторениот прекршок да состави записник, согласно со закон, и со решение на субјектот на инспекцискиот надзор да му изрече инспекциска мерка опомена и да му определи рок во кој е должен да ги отстрани утврдените неправилности и недостатоци.

(2) Решението од ставот (1) на овој член, се донесува веднаш, а најдоцна во рок од осум дена од денот на изготвувањето на записникот, согласно со закон.

(3) Кога при вршењето на инспекцискиот надзор не се утврдени неправилности и други повреди на закон или друг пропис или утврдените неправилности се отстранети во текот на вршењето на инспекцискиот надзор или во рокот утврден со решението од ставот (1) на овој член, инспекторот ја запира постапката, со констатација во записникот, согласно со закон.

(4) По исклучок од ставот (3) на овој член, инспекторот може да изрече инспекциска мерка со усно решение наведено во записникот, согласно со закон.

(5) Во случајот од ставот (4) на овој член, инспекторот е должен веднаш, а најдоцна во рок од осум дена, да донесе писмено решение за изрекување на инспекциска мерка, согласно со закон.

(6) Против решението од ставовите (1) и (5) на овој член, може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението, до надлежниот орган за одлучување во втор степен, согласно со закон.

(7) Жалбата не го одлага извршувањето на решението од ставовите (1) и (5) на овој член.

(8) За изречените опомени надлежниот инспекциски орган води евиденција, на начин пропишан од страна на министерот надлежен за работите од областа на трудот.“

Член 2

Членот 258-а се менува и гласи:

„(1) Ако надлежниот инспектор, утврди повреда на закон, друг пропис, колективен договор, договор за вработување и други акти, над чија примена врши инспекциски надзор, за која повреда има изречено инспекциска мерка согласно со членот 258 од овој закон, со решение ќе му нареди на работодавачот да донесе или поништи акт и преземе други дејствија со кои ќе ги отстрани утврдените неправилности и недостатоци.

(2) По исклучок, ако инспекторот утврди дека субјектот на инспекцискиот надзор сторил прекршок утврден во членот 264 од овој закон, е должен за сторениот прекршок да донесе решение со инспекциска мерка наредба.

(3) За постапувањето по донесеното решение, работодавачот е должен да го известува инспекторот на трудот.

(4) Против решението од ставовите (1) и (2) на овој член, може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението, до надлежниот орган за одлучување во втор степен, согласно со закон.

(5) Жалбата не го одлага извршувањето на решението од ставовите (1) и (2) на овој член.“

Член 3

Членот 259 се менува и гласи:

„(1) Ако надлежниот инспектор затекне на работа кај работодавач лице со кое не е заснован работен однос, согласно со закон и лицето не е пријавено во задолжително социјално осигурување, со решение ќе нареди на работодавачот, во рок од осум дена од денот на приемот на решението, со затеченото лице или со друго лице, без јавен оглас да заснова работен однос на неопределено време и во наредните три месеци да не го намали вкупниот број на вработени. Притоа, ќе му даде предлог за порамнување со издавање на прекршочен платен налог на одговорното лице или од него овластено лице кај работодавачот, согласно со Законот за прекршоците. Ако работодавачот не го прифати прекршочниот платен налог, надлежниот инспектор ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка.

(2) Ако работодавачот го повтори прекршокот од ставот (1) на овој член, во рок од една година од денот на сторувањето на прекршокот, надлежниот инспектор со решение ќе забрани работа кај работодавачот во работната просторија, односно работниот простор, во траење од 15 дена и ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка, согласно со закон.

(3) За време на забраната за работа на работодавачот од ставот (2) на овој член, работодавачот е должен на работниците да им исплатува надоместок на плата најмалку 90% од исплатената плата на работникот во претходниот месец и придонеси од плата и за време на забраната не смее да го намали бројот на вработените.

(4) Овластените службени лица се должни да водат евиденција за издадените прекршочни платни налози и за исходот на покренатите постапки.

(5) Во евиденцијата од ставот (4) на овој член се собираат, обработуваат и чуваат следниве податоци: име и презиме, односно назив на сторителот на прекршокот, живеалиште, односно престојувалиште, седиште, вид на прекршокот, број на прекршочниот платен налог кој му се издава и исходот на постапката.

(6) Личните податоци од ставот (5) на овој член се чуваат пет години од денот на внесување во евиденцијата.“

(7) Министерот надлежен за работите од областа на трудот ја пропишува формата и содржината на прекршочниот платен налог.

(8) Против решението од ставовите (1) и (2) на овој член, може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението, до надлежниот орган за одлучување во втор степен, согласно со закон.

(9) Жалбата не го одлага извршувањето на решението од ставот (2) на овој член.“.

Член 4

Членот 263 се менува и гласи:

„(1) Против решението на надлежниот инспектор, донесено согласно со членот 262 од овој закон, може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението до надлежниот орган за одлучување во втор степен, согласно со закон.

(2) Жалбата против решението од ставот (1) на овој член не го одлага извршувањето.“.

Член 5

Членот 264 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на микро и мал работодавач-правно лице, глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност на среден работодавач-правно лице и глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност на голем работодавач-правно лице, ако:

- не обезбеди услови за безбедност на животот и здравјето на работниците во согласност со прописите за безбедност и здравје при работа (член 42);

- не го запознае работникот со мерките за безбедност и здравје при работа и не го обучи за нивната примена, согласно со прописите за безбедност и здравје при работа (член 32);

- не ги штити и почитува личноста, достоинството, приватноста на работникот и не се грижи за заштита на личните податоци на работникот (член 43 ставови (1) и (2) и член 44 ставови (1), (2), (3) и (4));

- го оневозможува или ќе се обиде да го оневозможи инспекторот на трудот во спроведувањето на инспекцискиот надзор (членови 256 и 257);

- не обезбеди заштита на правата во случај на пренесување на трговско друштво или делови на трговско друштво (членови од 68-а до 68-д);

- на работничка и наложи да врши подземни работи, на работничка, татко и посвоител на дете со потешки пречки во развојот, не им обезбеди право на посебна заштита во согласност со закон (членови од 160 до 171);

- на работници кои сè уште не наполниле 18 години возраст не им обезбеди заштита во согласност со закон (членови од 172 до 176);

- на инвалидите и повозрасните работници не им обезбеди заштита во согласност со закон (членови од 177 до 180) и

- организира работа на деца, ученици и студенти спротивно на овој закон (членови 250 и 251).

(2) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на одговорното лице во правното лице кај микро и мал работодавач, глоба во износ од 400 евра во денарска противвредност кај среден работодавач и глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност кај голем работодавач.

(3) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на работодавач-физичко лице.

(4) За прекршоците од ставовите (1), (2) и (3) на овој член, прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд.“.

Член 6

Членот 264-а се брише.

Член 7

Членот 265 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 200 до 400 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на микро и мал работодавач-правно лице, глоба во износ од 300 до 600 евра во денарска противвредност на среден работодавач-правно лице, глоба во износ од 600 до 1.000 евра во денарска противвредност на голем работодавач-правно лице, ако:

- не е склучен договор за вработување меѓу работникот и работодавачот и работодавачот не го пријавил работникот во задолжително пензиско и инвалидско осигурување, здравствено осигурување и осигурување во случај на невработеност пред стапување на работникот на работа (член 13 ставови (1), (2), (3) и (7));

- договорот за вработување не се чува во работните простории во седиштето на работодавачот и не му е врачен примерок од договорот за вработување на работникот (член 15 ставови (2) и (3));

- склучи договор за вработување со лице кое не наполнило 15 години возраст и кое нема општа здравствена способност (член 18);

- склучи договор за вработување или овозможи работа на млади лица спротивно на членот 18 од овој закон или ако склучи договор за вработување спротивно на овој закон (член 19 ставови (1), (2) и (3));

- склучи договор за вработување со странец кој не ги исполнува условите определени со овој или со друг закон (член 20);

- не склучи договор со странски државјанин или лице без државјанство (член 20);

- објави јавен оглас и слободно работно место спротивно на овој закон (членови 22, 23 и 24);

- не го извести неизбраниот кандидат (член 27);

- при склучување на договор за вработување постапи спротивно на членот 25 од овој закон;

- договорот за вработување не ги содржи законските елементи (член 28);

- работодавачот направи измени на договор за вработување спротивно на овој закон (член 28-а ставови (2), (3) и (4));

- во договорот за вработување внесе одредби спротивни на закон и колективен договор (член 29);

- на работникот му наложи да врши други работни задачи спротивно на закон (член 30);

- определи конкурентска клаузула спротивно на закон (членови од 36 до 39);

- на работникот не му обезбеди работа за која е склучен договорот за вработување (член 40);

- не му обезбеди мирување на работниот однос, согласно со закон (член 45);

- не му го трансформира работниот однос согласно со закон (член 46);

- на сезонскиот работник не му ги обезбеди правата согласно со закон (член 47);

- на работникот кој работи со неполно работно време му наложи да работи подолго од договореното работно време (членови од 48 до 60);

- на приправникот не му обезбеди права, согласно со закон (членови 56 до 59);

- доколку изрече отказ на договорот за вработување (членови од 70 до 83);

- склучи спогодба спротивно на овој закон или го одјави работникот без спогодба (член 68);

- ако изрече парична казна спротивно на овој закон (членови 84 и 85);

- не ги почитува отказните рокови (членови 88 и 89);

- го откаже договорот за вработување по истекот на рокот од овој закон (член 94);

- не обезбеди информирање и консултирање на работникот во смисла на членовите 94-а и 95 од овој закон;

- не обезбеди права и не исплати испратнина согласно со закон (членови 96 и 97);

- не постапи по предупредувањето и откажувањето на договорот за вработување дадено од работникот (член 100);

- го откаже договорот за вработување спротивно на членот 101 од овој закон;

- не исплати плата, не уплати придонеси од плата и не исплати надоместоци согласно со закон и колективен договор (членови од 105 до 114);

- на работникот му нареди да работи со подолго работно време од работното време определено со закон, не води или неправилно води евиденција на работното време и на прекувремената работа, не исплати бонус на плата и не го извести инспекторот за воведување на прекувремена работа (членови 116, 117, 119 и 120);

- не го продолжи договорот за вработување (член 104);

- на работникот не му овозможи дополнителна работа, согласно со закон (член 121);

- не му овозможи право утврдено согласно со закон (член 122-а);

- организира работа во смени спротивно на закон (член 124-а);

- пресметува работно време спротивно на овој закон (член 126);

- не ги почитува прописите за прераспределбата и распоред на работното време (членови 123, 124 и 125);

- ноќната работа ја организира спротивно на членовите од 127 до 131 од овој закон, односно не го известува инспекторот за воведување на ноќна работа;

- на работникот не му обезбеди пауза за време на работното време, одмор меѓу два последователни дена, неделен и годишен одмор, во согласност со овој закон, не исплати надоместок за годишен одмор, не обезбеди платен одмор, не обезбеди неплатено отсуство, согласно со закон, не го врати работникот на работа по рокот за мирување на работниот однос, не му обезбеди отсуство заради образование утврдено со овој закон и не издаде решение за годишен одмор (членови од 132 до 155);

- на синдикалниот претставник му ја намали платата или му го откаже договорот за вработување спротивно на овој закон (член 200);

- вршењето на работа во странство го организира спротивно на закон (членови 248, 249 и 249-а) и

- не постапи по решението на инспекторот за отстранување на повреда на закон или друг пропис или по налог на инспекторот за труд за забрана на работа (членови од 256 до 263).

(2) Глоба во износ од 150 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на одговорното лице во правното лице кај микро и мал работодавач, глоба во износ 300 евра во денарска противвредност кај среден работодавач и глоба во износ 400 евра во денарска противвредност кај голем работодавач.

(3) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на работодавач-физичко лице.

(4) За изрекување на прекршочните санкции по ставовите (1), (2) и (3) на овој член, надлежна е прекршочна комисија, формирана од страна на министерот надлежен за работите од областа на трудот.

(5) Остварувањето на правото на правен лек против одлуката на прекршочната комисија од ставот (4) на овој член, се спроведува согласно со Законот за прекршоци.“

Член 8

Членот 265-а се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 200 до 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на мал работодавач-правно лице, глоба во износ од 300 до 400 евра во денарска противвредност на среден работодавач-правно лице, глоба во износ од 400 до 600 евра во денарска противвредност на голем работодавач-правно лице, ако:

- не ги исполнува пропишаните и договорените услови за вршење на работата определени со закон, колективен договор, акт на работодавачот, односно барања од страна на работодавачот (член 19);

- на инспекторот за труд не му достави примерок од договорот за вработување за вршење на работа дома (член 50);

- работодавачот се обиде да оствари или остварува забранет надзор над синдикатот (член 195);

- не издаде потврда со список или издаде потврда со список со нецелосни податоци за работниците членови на синдикатот кои плаќаат членарина (член 213-в);

- работник кој организирал или учествувал во штрајк, организиран во согласност со закон, го стави во понеповолна положба со другите работници (член 239);

- откажувањето на договорот за вработување не биде изречено во писмена форма и содржина, согласно со закон и не биде врачен (членови 74 и 75);

- тогаш кога е должен не учествува во постапка за мирно решавање на работните спорови (членови 182 и 183) и

- склучи договор спротивно на членот 252 од овој закон.

(2) Глоба во износ од 100 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на одговорното лице во правното лице кај микро и мал работодавач, глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност кај среден работодавач и глоба во износ од 350 евра во денарска противвредност кај голем работодавач.

(3) Глоба во износ од 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на работодавач-физичко лице.

(4) За изрекување на прекршочните санкции по ставовите (1), (2) и (3) на овој член, надлежна е прекршочна комисија, формирана од страна на министерот за труд и социјална политика.

(5) Остварувањето на правото на правен лек против одлуката на прекршочната комисија од ставот (4) на овој член, се спроведува согласно со Законот за прекршоци.“

Член 9

Во членот 266 став (1) воведната реченица се менува и гласи:

„Глоба во износ од 800 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на синдикатот, односно синдикатот на високо ниво и на здружението на работодавачите, ако:“.

Член 10

Во членот 266-а став (1) зборовите: „264, 264-а,“ се бришат.

Ставот (2) се менува и гласи:

„За прекршоците утврдени во членовите 265 став (1) точка 1) и ставови (2) и (3) од овој закон, прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува прекршочниот орган во органот на државната управа надлежен за работите од областа на економијата, здравството и техничките работи.“.

Ставот 5 се менува и гласи:

„Остварувањето на правото на правен лек против одлуката на прекршочната комисија од ставот (4) на овој член, се спроведува согласно со Законот за прекршоците.“.

Член 11

Членот 266-в се менува и гласи:

„(1) Инспекторот од членот 261 за прекршоците од членовите 264, 265, 265-а и 266 од овој закон и инспекторот од членот 261-а, за прекршокот утврден во членот 265 став (1) алинеја 1 од овој закон, пред да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка, е должен на одговорното лице или од него овластено лице кај работодавач, да му издаде прекршочен платен налог, согласно со Законот за прекршоците.

(2) Ако сторителот ја плати глобата во рок од осум дена од денот на издавањето на прекршочниот платен налог, ќе плати половина од предвидената глоба, а доколку не ја плати во предвидениот рок, овластеното службено лице ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка до надлежниот орган.

(3) Формата и содржината на прекршочниот платен налог ја пропишува министерот за труд и социјална политика.“.

Член 12

Низ целиот текст на законот зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 13

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 14

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Северна Македонија да утврди пречистен текст на Законот за работните односи.

Член 15

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Л И Г Ј П È Р Н Д Р Ы Ш И М И Н Е Л И Г Ј И Т П È Р М А Р Р È Д Њ Е Н И Е П У Н È

Нени 1

Нë Лигјин е Маррëдњëние тë Пунëс ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 62/2005, 106/2008, 161/2008, 114/2009, 130/2009, 50/10, 52/10, 124/10, 47/11, 11/12, 39/12, 13/13, 25/13, 170/13, 187/13,

113/14, 20/15, 33/15, 72/15, 129/15, 27/16, 120/18 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" numër 110/19), neni 258 ndryshohet dhe bëhet siç vijon:

"(1) Nëse gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese inspektori kompetent përcakton se subjekti i mbikëqyrjes inspektuese ka kryer kundërvajtjen e përcaktuar në nenin 265, 265-a dhe 266 të këtij ligji, është i detyruar për kundërvajtjen e kryer të përpilojë procesverbal, në pajtim me ligjin dhe me aktvendim subjektit të mbikëqyrjes inspektuese t'i shqiptojë masë inspektuese të vërejtjes dhe t'i caktojë afat në të cilin është i detyruar t'i mënjanojë parregullsitë dhe mangësitë e konstatuara.

(2) Aktvendimi sipas paragrafit (1) të këtij neni, miratohet menjëherë, e më së voni në afat prej tetë ditëve nga përgatitja e procesverbalit, në pajtim me ligjin.

(3) Kur gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese nuk konstatohen parregullsi dhe shkelje të tjera të ligjit ose ndonjë rregulle tjetër ose parregullsitë e konstatuara janë evituar gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese ose në afatin e përcaktuar me aktvendim sipas paragrafit (1) të këtij neni, inspektori e ndërpret procedurën, me konstatim në procesverbal, në pajtim me ligjin.

(4) Me përjashtim të paragrafit (3) të këtij neni, inspektori mund të shqiptojë masë inspektuese me aktvendim me gojë të cekur në procesverbal, në pajtim me ligjin.

(5) Në rastin sipas paragrafit (4) të këtij neni, inspektori është i detyruar menjëherë, e më së voni në afat prej tetë ditëve, të miratojë aktvendim me shkrim për shqiptimin e masës inspektuese, në pajtim me ligjin.

(6) Kundër aktvendimit sipas paragrafëve (1) dhe (5) të këtij neni, mund të paraqitet ankesë në afat prej 15 ditësh nga pranimi i aktvendimit, në organin kompetent për vendosje në shkallën e dytë, në pajtim me ligjin.

(7) Ankesa nuk e prolongon realizimin e aktvendimit sipas paragrafëve (1) dhe (5) të këtij neni.

(8) Për vërejtjet e shqiptuara organi kompetent inspektues mban evidencë në mënyrën e përcaktuar nga ana e ministrit kompetent për çështjet e sferës së punës.

Нени 2

Нени 258-а ndryshohet dhe bëhet siç vijon:

"(1) Nëse inspektori kompetent, konstaton shkelje të ligjit, të rregullës tjetër, marrëveshjes kolektive, marrëveshjes për punësim dhe akteve të tjera, për zbatimin e të cilëve kryen mbikëqyrje inspektuese, për të cilën shkelje ka shqiptuar masë inspektuese në pajtim me nenin 258 të këtij ligji, me aktvendim do ta urdhërojë punëdhënësin të miratojë ose të anulojë akt dhe të ndër marrë veprime të tjera me të cilat do t'i mënjanojë parregullsitë dhe mangësitë e përcaktuara.

(2) Me përjashtim, nëse inspektori konstaton se subjekti i mbikëqyrjes inspektuese ka kryer kundërvajtje të përcaktuar në nenin 264 të këtij ligji, është i detyruar për kundërvajtjen e kryer të miratojë aktvendim me masë inspektuese të urdhëresës.

(3) Për veprimin sipas aktvendimit të miratuar, punëdhënësi është i detyruar ta njoftojë inspektorin e punës.

(4) Kundër aktvendimit sipas paragrafit (1) dhe paragrafit (2) i këtij neni, mund të paraqitet ankesë në afat prej 15 ditësh nga pranimi i aktvendimit, në organin kompetent për vendosje në shkallën e dytë, në pajtim me ligjin.

(5) Ankesa nuk e prolongon zbatimin e aktvendimit nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni.“.

Нени 3

Нени 259 ndryshohet dhe bëhet siç vijon:

"(1) Nëse inspektori kompetent në punë të punëdhënësi gjend ndonjë person me të cilin nuk është themeluar marrëdhënia e punës, në pajtim me ligjin, dhe personi nuk është i paraqitur në sigurimin e detyrueshëm social, me aktvendim do ta urdhërojë punëdhënësin, në afat prej tetë ditësh nga pranimi i aktvendimit, që me personin e gjetur ose me personin tjetër, pa konkurs publik, të themelojë marrëdhënie pune në kohë të pacaktuar dhe në tre muajt në vijim të mos e zvogëlojë numrin e përgjithshëm të të punësuarve. Pastaj, do t'i japë propozim për barazim me dhënie të urdhërpaguesës kundërvajtëse personit përgjegjës ose personit të autorizuar prej tij të punëdhënësi, në pajtim me Ligjin e Kundërvajtjes. Nëse punëdhënësi nuk e pranon urdhërpaguesën kundërvajtëse, inspektori kompetent do të paraqesë kërkesë për ngritjen e procedurës për kundërvajtje.

(2) Nëse punëdhënësi e përsërit kundërvajtjen sipas paragrafit (1) i këtij neni, në afat prej një viti nga dita e kryerjes së kundërvajtjes, inspektori kompetent me aktvendim do ta ndalojë punën të punëdhënësi në lokalitetin e punës, përkatësisht hapësirën e punës, në kohëzgjatje prej 15 ditësh dhe do të paraqesë kërkesë për ngritjen e procedurës për kundërvajtje, në pajtim me ligjin.

(3) Gjatë kohës së ndalimit për punë të punëdhënësit sipas paragrafit (2) të këtij neni, punëdhënësi është i detyruar punëtorëve t'u paguajë kompensim të rrogës së paku 90% nga rroga e paguar e punëtorit në muajin paraprak dhe kontributet e rrogës edhe gjatë kohës së ndalimit nuk guxon ta zvogëlojë numrin e të punësuarve.

(4) Personat e autorizuar zyrtarë janë të detyruar të mbajnë evidencë për urdhërpaguesat e dhëna për kundërvajtje dhe për rezultatet e procedurave të ngritura.

(5) Në evidencën sipas paragrafit (4) të këtij neni grumbullohen, përpunohen dhe ruhen këto të dhëna: emri dhe mbiemri, përkatësisht titulli i kryerësit të kundërvajtjes, vendbanimi, përkatësisht vendqëndrimi, selia, lloji i kundërvajtjes, numri i urdhërpaguesës kundërvajtëse që jepet edhe rezultati i procedurës.

(6) Të dhënat personale nga paragrafi (5) i këtij neni ruhen pesë vjet nga dita e futjes në evidencë.

(7) Ministri kompetent për çështjet nga sfera e punës e përcakton formën dhe përmbajtjen e urdhërpaguesës kundërvajtëse.

(8) Kundër aktvendimit sipas paragrafëve (1) dhe (2) të këtij neni, mund të paraqitet ankesë në afat prej 15 ditësh nga pranimi i aktvendimit, në organin kompetent për vendosje në shkallën e dytë, në pajtim me ligjin.

(9) Ankesa nuk e prolongon zbatimin e aktvendimit sipas paragrafit (2) të këtij neni."

Neni 4

Neni 263 ndryshon dhe bëhet siç vijon:

"(1) Kundër aktvendimit të inspektorit kompetent, të miratuar në pajtim me nenin 262 të këtij ligji, mund të deklarohet ankesë në afat prej 15 ditësh nga pranimi i aktvendimit në organin kompetent për vendosje në shkallën e dytë, në pajtim me ligjin.

(2) Ankesa kundër aktvendimit sipas paragrafit (1) të këtij neni nuk e prolongon zbatimin."

Neni 5

Neni 264 ndryshon dhe bëhet siç vijon:

"(1) Gjobë në shumë prej 500 deri në 1.000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet punëdhënësit mikro dhe të vogël - person juridik, gjobë në shumë prej 1.000 deri në 2.000 euro në kundërvlerë me denarë punëdhënësit të mesëm -person juridik dhe gjobë në shumë prej 2.000 deri në 3.000 euro në kundërvlerë me denarë punëdhënësit të madh – person juridik, nëse:

- nuk siguron kushte për siguri të jetës dhe shëndetit të punëtorëve në pajtim me rregullat për siguri dhe shëndet gjatë punës (neni 42);

- nuk e njofton punëtorin me masat për siguri dhe shëndet gjatë punës dhe nuk e trajnon për zbatimin e tyre, në pajtim me rregullat për siguri dhe shëndet gjatë punës (neni 32);

- nuk e mbron dhe respekton personalitetin, dinjitetin, privatësinë e punëtorit dhe nuk kujdeset për mbrojtjen e të dhënave personale të punëtorit (neni 43 paragrafët (1) dhe (2) dhe neni 44 paragrafët (1), (2), (3) dhe (4));

- e pamundëson ose do të orvatet ta pamundësojë inspektorin e punës në zbatimin e mbikëqyrjes inspektuese (nenet 256 dhe 257);

- nuk siguron mbrojtje të të drejtave në rast të bartjes së shoqërisë tregtare ose pjesës së shoqërisë tregtare (nenet 68-a deri në 68 -d);

- punëtoreshen e urdhëron të kryejë punë nëntokësore, punëtoresh, babait dhe adoptuesit të fëmijës me pengesa më të rënda në zhvillim, nuk u siguron të drejtë të mbrojtjes së posaçme në pajtim me ligjin (nenet 160 deri në 171);

- punëtorëve, të cilët ende nuk i kanë mbushur 18 vjet, nuk u siguron mbrojtje në pajtim me ligjin (nenet nga 172 deri në 176);

- invalidëve dhe punëtorëve më të moshuar nuk u siguron mbrojtje në pajtim me ligjin (177 deri 180) dhe

- organizon punë të fëmijëve, nxënësve dhe studentëve në kundërshtim me këtë ligj (nenet 250 dhe 251).

(2) Gjobë në shumë prej 250 në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje sipas paragrafit (1) të këtij neni, personit përgjegjës në personin juridik të punëdhënësit mikro dhe i vogël, gjobë në shumë prej 400 euro në kundërvlerë me denarë të punëdhënësit i mesëm dhe gjobë në shumë prej 500 euro në kundërvlerë me denarë të punëdhënësit i madh.

(3) Gjobë në shumë prej 250 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje nga paragrafi (1) të këtij neni punëdhënësit – person fizik.

(4) Për kundërvajtjet sipas paragrafëve (1), (2) dhe (3) të këtij neni, procedurë kundërvajtëse mban dhe sanksion kundërvajtës shqipton gjykata kompetente."

Neni 6

Neni 264-a fshihet.

Neni 7

Neni 265 ndryshon dhe bëhet siç vijon:

"(1) Gjobë në shumë prej 200 deri në 400 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet punëdhënësit mikro dhe të vogël - person juridik, gjobë në shumë prej 300 deri në 600 euro në kundërvlerë me denarë punëdhënësit të mesëm -person juridik dhe gjobë në shumë prej 600 deri në 1.000 euro në kundërvlerë me denarë punëdhënësit të madh – person juridik, nëse:

- nuk është lidhur marrëveshje për punësim ndërmjet punëtorit dhe punëdhënësit dhe punëdhënësi nuk e ka paraqitur punëtorin në sigurim të detyrueshëm pensional dhe invalidor, sigurim shëndetësor dhe sigurim në rast të papunësisë para hyrjes së punëtorit në punë (neni 13 paragrafët (1), (2), (3) dhe (7));

- marrëveshja për punësim nuk ruhet në mjediset e punës në selinë e punëdhënësit dhe punëtorit nuk i është dorëzuar ekzemplari i marrëveshjes për punësim (neni 15 paragrafët (2) dhe (3));

- lidh marrëveshje për punësim me personin i cili nuk e ka arritur moshën 15 vjeçare dhe i cili nuk ka aftësi të përgjithshme shëndetësore (neni 18);

- lidh marrëveshje për punësim ose mundëson punë për persona të rinj në kundërshtim me nenin 18 të këtij ligji ose nëse lidh marrëveshje për punësim në kundërshtim me këtë ligj (neni 19 paragrafët (1), (2) dhe (3));
- lidh marrëveshje për punësim me person të huaj i cili nuk i plotëson kushtet e përcaktuara me këtë ose me ligj tjetër (neni 20);
- nuk lidh marrëveshje me shtetas të huaj ose person pa shtetësi (neni 20);
- shpall konkurs publik dhe vend të lirë të punës në kundërshtim me këtë ligj (nenet 22, 23 dhe 24);
- nuk e njofton kandidatin e pazgjedhur (neni 27);
- gjatë lidhjes së marrëveshjes për punësim vepron në kundërshtim me nenin 25 të këtij ligji;
- marrëveshje për punësim nuk i përmban elementet ligjore (neni 28);
- punëdhënësi bën ndryshime në marrëveshjen për punësim në kundërshtim me këtë ligj (neni 28-a paragrafët (2),(3) dhe (4));
- në marrëveshjen për punësim fut dispozita në kundërshtim me ligjin dhe marrëveshjen kolektive (neni 29);
- punëtorin e urdhëron të kryejë detyra të tjera të punës në kundërshtim me ligjin (neni 30);
- përcakton klauzolë konkurruese në kundërshtim me ligjin (nenet prej 36 deri në 39);
- punëtorit nuk i siguron punë për të cilën është lidhur marrëveshja për punësim (neni 40);
- nuk i siguron pezullim të marrëdhënies së punës në pajtim me ligjin (neni 45);
- nuk ia transformon marrëdhënien e punës në pajtim me ligjin (neni 46);
- punëtorit sezonal nuk ia siguron të drejtat në pajtim me ligjin (neni 47);
- punëtorit i cili punon me orar jo të plotë të punës i urdhëron të punojë më gjatë se orari i kontraktuar i punës (nenet prej 48 deri 60);
- praktikantit nuk i siguron të drejta në pajtim me ligjin (nenet 56 deri 59);
- nëse shqipton prishje të marrëveshjes për punësim (nenet prej 70 deri 83);
- lidh marrëveshje në kundërshtim me këtë ligj ose e çregjistron punëtorin pa marrëveshje (neni 68);
- nëse shqipton dënim me para në kundërshtim me këtë ligj (nenet 84 dhe 85);
- nuk i respekton afatet e largimeve nga puna (nenet 88 dhe 89);
- nuk e prish marrëveshjen për punësim pas kalimit të afatit sipas këtij ligji (neni 94);
- nuk siguron informim dhe konsultim të punëtorit në kuptim të neneve 94-a dhe 95 të këtij ligji;
- nuk siguron të drejta dhe nuk bën pagesë përcjellëse në pajtim me ligjin (nenet 96 dhe 97);
- nuk vepron sipas paralajmërimit dhe prishjes së marrëveshjes për punësim të dhënë nga punëtori (neni 100);
- e prish marrëveshjen për punësim në kundërshtim me nenin 101 të këtij ligji;
- nuk paguan rrogë, nuk paguan kontribute të rrogës dhe nuk paguan kompensime në pajtim me ligjin dhe marrëveshjen kolektive (nenet 105 dhe 114);
- punëtorit i urdhëron të punojë me orar më të gjatë pune se ai që është përcaktuar me ligj, nuk mban ose në mënyrë të parregullt mban evidencë të orarit të punës dhe të punës jashtë orarit, nuk paguan bonus të rrogës dhe nuk e njofton inspektorin për vendosjen e punës jashtë orarit (nenet 116, 117, 119 dhe 120);
- nuk e vazhdon marrëveshjen për punësim (neni 104);

- punëtorit nuk i mundëson punë plotësuese, në pajtim me ligjin (neni 121);
- nuk i mundëson të drejtë të përcaktuar me ligjin (neni 122-a);
- organizon punë në ndërrime në kundërshtim me ligjin (neni 126);
- nuk i respekton rregullat për rindarjen dhe orarin e kohës së punës (nenet 123, 124 dhe 125);
- punën gjatë natës e organizon në kundërshtim me nenet 127 deri 131 të këtij ligji, përkatësisht nuk e njofton inspektorin për vendosjen e punës gjatë natës;
- punëtorit nuk i siguron pauzë gjatë orarit të punës, pushim ndërmjet dy ditëve të njëpasnjëshme, pushim javor dhe vjetor, në pajtim me këtë ligj, nuk paguan kompensim për pushim vjetor, nuk siguron pushim të paguar, nuk siguron mungesë pa pagesë, në pajtim me ligjin, nuk e kthen punëtorin në punë pas afatit për pezullim të marrëdhënies së punës, nuk i siguron mungesë për shkak të arsimit të përcaktuar me këtë ligj dhe nuk lëshon aktvendim për pushim vjetor (nenet 132 dhe 155);
- përfaqësuesit të sindikatës ia zvogëlon rrogën ose ia prish marrëveshjen për punësim në kundërshtim me këtë ligj (neni 200);
- kryerjen e punës në vend të huaj e organizon në kundërshtim me ligjin (nenet 248, 249 dhe 249-a) dhe
- nuk vepron sipas aktvendimit të inspektorit për mënjanimin e shkeljes së ligjit ose rregullës tjetër ose sipas urdhërësës së inspektorit të punës për ndalim të punës (nenet 256 dhe 263).

(2) Gjobë në shumë prej 150 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni personit përgjegjës në personin juridik të punëdhënësi mikro dhe i vogël, gjobë në shumë prej 300 euro në kundërvlerë me denarë të punëdhënësi i mesëm dhe gjobë në shumë prej 400 euro në kundërvlerë me denarë të punëdhënësi i madh.

(3) Gjobë në shumë prej 250 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje sipas paragrafit (1) të këtij neni punëdhënësit - person fizik.

(4) Për shqiptimin e sanksioneve kundërvajtëse sipas paragrafëve (1), (2) dhe (3) të këtij neni, kompetent është komisioni kundërvajtës, i formuar nga ana e ministrit kompetent për çështjet nga sfera e punës.

(5) Realizimi i të drejtës së mjetit juridik kundërvendimit të komisionit kundërvajtës sipas paragrafit (4) të këtij neni, zbatohet në pajtim me Ligjin e Kundërvajtjes.”

Neni 8

Neni 265-a ndryshohet dhe bëhet siç vijon:

“(1) Gjobë në shumë prej 200 deri 300 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet punëdhënësit të vogël - personit juridik, gjobë në shumë prej 300 deri 400 euro në kundërvlerë me denarë punëdhënësit të mesëm - personit juridik, gjobë në shumë prej 400 deri 600 euro në kundërvlerë me denarë punëdhënësit të madh -personit juridik, nëse:

- nuk i plotëson kushtet e përcaktuara dhe kontraktuese për kryerjen e punëve të përcaktuara me ligj, marrëveshjen kolektive, aktin e punëdhënësit, përkatësisht të kërkuara nga punëdhënësi (neni 19);

- inspektorit të punës nuk i dorëzohet ekzemplar i marrëveshjes për punësim për kryerjen e punëve në shtëpi (neni 50);

- punëdhënësi mundohet të realizojë ose realizon mbikëqyrje të ndaluar mbi sindikatën (neni 195);

- nuk jep vërtetim me listë ose jep vërtetim me listë me të dhëna jo të plota për punëtorët, anëtarë të sindikatës të cilët paguajnë anëtarësim (neni 213-v);

-punëtorin i cili ka organizuar ose ka marrë pjesë në grevën e organizuar në pajtim me ligjin, e vë në pozitë të palakmueshme me punëtorët e tjerë (neni 239);

- prishja e marrëveshjes për punësim nuk shqiptohet në formë dhe përmbajtje të shkruar, në pajtim me ligjin dhe nuk dorëzohet (neni 74 dhe 75);

- atëherë kur është i detyruar nuk merr pjesë në procedurë për zgjidhje paqësore të kontesteve të punës (nenet prej 182 dhe 183) dhe

- lidh marrëveshje në kundërshtim me nenin 252 të këtij ligji.

(2) Gjorbë në shumë prej 100 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje sipas paragrafit (1) të këtij neni personit përgjegjës në personin juridik te punëdhënësi mikro dhe i vogël, gjorbë në shumë prej 250 euro në kundërvlerë me denarë te punëdhënësi i mesëm dhe gjorbë në shumë prej 350 euro në kundërvlerë me denarë te punëdhënësi i madh.

(3) Gjorbë në shumë prej 200 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni punëdhënësit - personit fizik.

(4) Për shqiptimin e sanksioneve për kundërvajtje sipas paragrafëve (1), (2) dhe (3) të këtij neni, kompetente është komisioni për kundërvajtje, i formuar nga ministri i Punës dhe I Politikës Sociale.

(5) Realizimi i të drejtës së mjetit juridik kundër vendimit të komisionit për kundërvajtje nga paragrafi (4) i këtij neni, zbatohet në pajtim me Ligjin e Kundërvajtjes.”.

Neni 9

Në nenin 266 në paragrafin (1) fjalia hyrëse ndryshohet dhe bëhet siç vijon:

“(1) Gjorbë në shumë prej 800 deri 1000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtjen e kryer sindikatës, përkatësisht sindikatës në nivel më të lartë dhe shoqatës së punëdhënësve, nëse:”

Neni 10

Në nenin 266-a në paragrafin (1) fjalët: “264, 264-a” fshihen.

Paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

“(2) Për kundërvajtjet e përcaktuara në nenin 265 paragrafi (1) pika 1) dhe paragrafët (2) dhe (3) të këtij ligji, procedurë për kundërvajtje mban dhe sanksion kundërvajtës shqipton organi për kundërvajtje në organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga lëmi i ekonomisë, shëndetësisë dhe punëve teknike.”.

Paragrafi 5 ndryshohet dhe bëhet siç vijon:

“(5) Realizimi i të drejtës së mjetit juridik kundër vendimit të komisionit për kundërvajtje sipas paragrafit (4) të këtij neni, zbatohet në pajtim me Ligjin e Kundërvajtjes.”.

Neni 11

Neni 266-v ndryshohet dhe bëhet siç vijon:

“(1) Inspektori, sipas nenit 261 për kundërvajtjet sipas neneve 264, 265, 265-a dhe 266 të këtij neni dhe inspektori sipas neni 261-a, për kundërvajtjen e përcaktuar në nenin 265 paragrafi (1) nënparagrafi 1 të këtij ligji, para se të paraqesë kërkesë për ngritjen e procedurës për kundërvajtje, është i detyruar që personit përgjegjës ose personit të autorizuar prej tij te punëdhënësi, t'i japë urdhërpagesë kundërvajtëse, në pajtim me Ligjin e Kundërvajtjes.

(2) Nëse kryerësi e paguan gjorbën në afat prej tetë ditësh nga dhënia e urdhërpagesës për kundërvajtje, do ta paguajë gjysmën e gjorbës së paraparë, e nëse nuk e paguan në afatin e paraparë, personi i autorizuar zyrtar do të paraqesë kërkesë për ngritjen e procedurës për kundërvajtje në organin kompetent.

(3) Formën dhe përmbajtjen e urdhërpagesës për kundërvajtje e përcakton ministri i Punës dhe i Politikës Sociale.”.

Neni 12

Në tërë tekstin e ligjit fjalët: “Republika e Maqedonisë” zëvendësohen me fjalët: “Republika e Maqedonisë së Veriut”.

Neni 13

Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj do të miraton në afat prej 30 ditësh nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

Neni 14

Autorizohet Komisioni Juridiko-Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë së Veriut të konstatojë tekstin e zbardhur të Ligjit të Marrëdhënieve të Punës.

Neni 15

Ky ligj hyn në fuqi ditën e botimit në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut”.

3515.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА НА ФИЗИЧКИ ЛИЦА КОИ ВРШАТ САМОСТОЈНА ДЕЈНОСТ ПОГОДЕНИ ОД ЗДРАВСТВЕНО-ЕКОНОМСКАТА КРИЗА ПРЕДИЗВИКАНА ОД ВИРУСОТ COVID-19, ЗА МЕСЕЦИТЕ ОКТОМВРИ, НОЕМВРИ И ДЕКЕМВРИ 2020 ГОДИНА

Се прогласува Законот за финансиска поддршка на физички лица кои вршат самостојна дејност погодени од здравствено-економската криза предизвикана од вирусот COVID-19, за месеците октомври, ноември и декември 2020 година,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 6 ноември 2020 година.

Бр. 08-3921/1
6 ноември 2020 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi, с.р.**

З А К О Н

ЗА ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА НА ФИЗИЧКИ ЛИЦА КОИ ВРШАТ САМОСТОЈНА ДЕЈНОСТ ПОГОДЕНИ ОД ЗДРАВСТВЕНО-ЕКОНОМСКАТА КРИЗА ПРЕДИЗВИКАНА ОД ВИРУСОТ COVID-19, ЗА МЕСЕЦИТЕ ОКТОМВРИ, НОЕМВРИ И ДЕКЕМВРИ 2020 ГОДИНА

Член 1

(1) Со овој закон се уредуваат условите и постапката за добивање на финансиска поддршка на физичките лица кои вршат самостојна дејност погодени од здравствено-економската криза предизвикана од вирусот COVID-19, за месеците октомври, ноември и декември 2020 година.